

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ЗВ'ЯЗКУ ТА ІНФОРМАТИЗАЦІЇ

01001, м. Київ, вул. Хрещатик, 22, тел./факс: (044) 278-97-93, (044) 278-11-84, тел. (044) 278-11-82
[http:// www.nkrzi.gov.ua](http://www.nkrzi.gov.ua), e-mail: office@nkrzi.gov.ua, kabmin_doc@nkrzi.gov.ua, vdz@nkrzi.gov.ua

03.02.2014 № 01-641/134

Інтернет Асоціація України

На № _____ від _____

Враховуючи резолюцію Віце-прем'єр-міністра України О.Вілкула від 31.12.2013 № 49580/1/1-13 до листа Інтернет Асоціації України від 29.11.2013 № 176/2 стосовно пропозицій, які Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації (далі – НКРЗІ) надавала до проекту Указу Президента України «Про Національний план дій на 2014 рік щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010-2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава» (далі – проект Національного плану дій на 2014 рік), повідомляємо наступне.

НКРЗІ здійснює свою діяльність відповідно до повноважень, встановлених в Положенні про НКРЗІ, затвердженому Указом Президента України від 23.11.2011 № 1067.

Мета державного регулювання у сфері телекомунікацій визначена у статті 16 Закону України «Про телекомунікації» і полягає в максимальному задоволенні попиту споживачів на телекомунікаційні послуги, створенні сприятливих організаційних та економічних умов для залучення інвестицій, збільшенні обсягів послуг та підвищенні їх якості, розвитку та модернізації телекомунікаційних мереж з урахуванням інтересів національної безпеки.

Так, в Україні протягом тривалого часу залишається невирішеним питання щодо забезпечення універсального доступу споживачів до телекомунікаційних мереж загального користування та надання загальнодоступних телекомунікаційних послуг нормованої якості на всій території України.

Відповідно до даних Держкомстату України, на сьогодні через технічну неможливість забезпечення надання телекомунікаційних послуг незадоволеними є більш ніж 327 тисяч заяв на встановлення фіксованих телефонних апаратів. Близько 7 мільйонів домогосподарств не підключені до загальнодоступних телекомунікаційних послуг і переважна частина з них виявить бажання підключитися до загальнодоступних телекомунікаційних послуг у разі наявності технічної можливості.

Крім того, на даний час мережа волоконно-оптичних ліній прокладена (підведена) до кожного районного центру, при цьому 28,4 тис. сільських населених пунктів не мають безпосереднього підключення до мережі ВОЛЗ.

Вказана проблема на сьогодні вирішена не в повній мірі, особливо у сільських та гірських районах. Причинами такого стану є низька рентабельність послуг міського телефонного зв'язку та збитковість сільського зв'язку, відсутність власних коштів у операторів телекомунікацій, які надають зазначені послуги, на будівництво телекомунікаційних мереж в сільських та гірських районах, а також відсутність фінансових механізмів інвестування розвитку загальнодоступних телекомунікаційних послуг та відшкодування збитків від їх надання.

Вхід. № 26
" 11 " 02 2014р.

033827

Чинний Закон України «Про телекомунікації» декларує державні гарантії щодо надання загальнодоступних телекомунікаційних послуг та передбачає компенсацію збитків операторів телекомунікацій, на яких покладаються обов'язки з надання загальнодоступних послуг.

Проте ці норми на сьогодні залишаються не реалізованими, оскільки законодавство не визначає джерел фінансування та механізмів компенсації операторам телекомунікацій вказаних збитків.

Слід зазначити, що частиною першою статті 13 Директиви 2002/22/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 7 березня 2002 року про універсальні послуги та права користувачів стосовно електронних мереж зв'язку і послуг (Директива про універсальні послуги) встановлено, що якщо на основі підрахунку собівартості, зазначеного в статті 12, національні регулюючі органи встановлюють, що на підприємство покладено несправедливий тягар, держави-члени, на вимогу призначеного підприємства, вирішують:

(а) запровадити механізм для компенсації підприємству визначеної собівартості на прозорих умовах з державних фондів; та/або

(б) розділити собівартість зобов'язань щодо універсальної послуги між провайдерами електронних комунікаційних мереж та послуг.

Враховуючи зазначене, НКРЗІ запропонувала включити до Національного плану дій на 2014 рік пункт щодо внесення змін до ряду законодавчих актів, у тому числі до Податкового кодексу України, з метою забезпечення універсальним доступом мешканців України.

Також повідомляємо, що 27 грудня 2013 року в порядку законодавчої ініціативи народним депутатом України Шпенюком Д.Ю. було подано низку законопроектів, зареєстрованих у Верховній Раді України за №№ 3842-3844, а саме «Про внесення змін до Закону України «Про телекомунікації» щодо створення Фонду загальнодоступних телекомунікаційних послуг», «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо створення Фонду загальнодоступних телекомунікаційних послуг» та «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо створення Фонду загальнодоступних телекомунікаційних послуг», що підкреслює актуальність порушеного питання.

Крім того, на сьогодні чинним законодавством недостатньо врегульовані відносини у сфері телекомунікацій, зокрема не передбачено механізмів регуляторного впливу на операторів, що мають суттєву ринкову перевагу на ринках певних телекомунікаційних послуг з недостатнім рівнем конкуренції. З метою сприяння розвитку відкритого і справедливого конкурентного ринку телекомунікацій на основі збалансування інтересів держави, операторів, провайдерів телекомунікацій і споживачів телекомунікаційних послуг НКРЗІ надала пропозицію включити до проекту Національного плану дій на 2014 рік розроблення проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про телекомунікації» щодо визначення та аналізу відповідних ринків послуг галузі електронних комунікацій, які є потенційним предметом очікуваного регулювання та створення ефективних механізмів.

При цьому інформуємо, що пунктом 13 преамбули Директиви 2009/140/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 25.11.2009, яка доповнює Директиви 2002/21/ЄС про спільні правові рамки для електронних комунікаційних мереж та послуг (Рамкова Директива), та 2002/19/ЄС про доступ та з'єднання електронних комунікаційних мереж та пов'язаного оснащення, а також Директивою 2002/20/ЄС про дозвіл електронних комунікаційних мереж та послуг передбачено, що незалежність національного регуляторного органу (далі – НРО) повинна зміцнюватись з метою забезпечення більш ефективного застосування правових рамок і для підвищення їх повноважень та передбачуваності їх рішень. При цьому, чітко виражене положення повинно розроблюватись в національному законі з метою забезпечення того, щоб при виконанні своїх завдань НРО ніс відповідальність за передбачуване регулювання ринку чи за вирішення спорів між підприємствами та був захищений від зовнішнього втручання чи політичного тиску, що може поставити під загрозу незалежне оцінювання його питань.

Відповідно до статті 3 Рамкової Директиви НРО, які несуть відповідальність за передбачуване регулювання ринку чи за розв'язання суперечок між підприємствами, діють незалежним чином і не намагаються або не отримують інструкцій від іншого органу щодо виконання покладених на них завдань згідно з національним законом.

Окремо слід зазначити, що на сьогодні акти національних регуляторів України у банківській сфері, у сферах державного регулювання ринку цінних паперів та ринків фінансових послуг, враховуючи засади діяльності регуляторів у країнах ЄС та відповідні директиви, виведено зі сфери регулювання Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

В Директиві 2002/21/ЄС від 07.03.2002 про спільні правові рамки для електронних комунікаційних мереж та послуг (Рамкова Директива) зазначено, що відповідно до принципу розподілу регулятивних та оперативних функцій держави-члени можуть гарантувати незалежність національних регулятивних органів або органів державної влади, з огляду на забезпечення об'єктивності їхніх рішень. Це вимога незалежності, зберігає право інституційної автономії та конституційних обов'язків держав-членів або принципу нейтралітету стосовно норм держав-членів, що регулюють систему власності. НРО мають бути озброєні всіма необхідними ресурсами, на умовах кадрового забезпечення, експертизи, та фінансовими засобами для виконання своїх завдань.

Згідно з преамбулою Директиви 2000/140/ЄС важливо щоб НРО, які відповідають за передбачуване регулювання ринку, мали свій власний бюджет, який дозволяє їм, зокрема наймати достатню кількість кваліфікованого персоналу.

Відповідно до частин 3 та 3а статті 3 Рамкової Директиви держави-члени забезпечують виконання НРО своїх повноважень неупереджено, прозоро та своєчасно. Держави-члени забезпечують, щоб НРО мали відповідні фінансові та людські ресурси для виконання поставлених перед ними завдань.

Держави-члени гарантують наявність окремих щорічних бюджетів для регуляторних національних органів. Бюджети доводяться до відома громадськості.

З метою посилення інституціональної спроможності й операційної незалежності регулятора у сфері телекомунікацій, інформатизації, користування радіочастотним ресурсом та надання послуг поштового зв'язку, НКРЗІ запропонувала доповнити Національний план дій на 2014 рік завданнями щодо розробки проекту Закону України про внесення змін до деяких Законів України, передбачивши внесення змін до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» щодо скасування вимоги погодження регуляторних актів НКРЗІ зі спеціально уповноваженим органом виконавчої влади з питань державної регуляторної політики та проекту Закону України щодо створення спеціального фонду Державного бюджету України, за рахунок якого здійснюватиметься фінансування НКРЗІ.

З огляду на актуальність порушених у листі питань, зумовлену важливістю реалізації курсу Президента України на євроінтеграцію та приведення національного законодавства до законодавства Європейського Союзу, пропозиції НКРЗІ до проекту Національного плану дій на 2014 рік є цілком обґрунтованими, враховують міжнародний досвід, базуються на Директивах ЄС, передбачають державно-приватне партнерство та дозволяють підвищити інвестиційну привабливість країни, оптимізувати витрати та прискорити реалізацію проектів загальнодержавного значення, тому НКРЗІ сподівається на порозуміння з боку ІнАУ і подальшу співпрацю.

**Голова Національної комісії,
що здійснює державне регулювання
у сфері зв'язку та інформатизації**

П. Яцук